

другата – камшик. Всички жени са около него, най-старата е отпред, а другите след нея. На врата на домакинята се закачат звънчета и жената се прави на кон. „Господарят” им подвиква и ги пришпорва. Те бягат около него в кръг. Това се прави за щастие, домакинят да бъде благословен, да има добра реколта....

На Бъдни вечер през деня циганката ходи от къща в къща с торбата си и се опитва да открадне от селяните нещо. Дали това ще е кокошка, яйце, парче сирене, шепа блашно или сламки – няма значение. Тя го пъха в торбата. Ако успее е добре за нея – успяла е да измами селяните в този ден. Тя ще успее да прави това и торбата ѝ ще бъде пълна през цялата следваща година...” (Petrovic 1935: 67-68).

На 13 срещу 14 януари *Банго Васил* се посреща в дома на най-възрастния от семейството - обикновено това са родителите. Гостите, които също носят приготвена от тях храна, спират пред вратата и след като стопанката им отвори, казват: “Банго Васил идва да те черпи, здраве да ти даде” /”Банго Васили авалъ састи ма вестима дъла”/ (фичери) или “Хайде, Банго Васил идва с живо, със здраво, с пари, с късмет” (лахо). Домакинята ги кани да влязат, а на вече приготвената трапеза се подреждат и донесените ястия.

Бургуджийката оставя на масата и по шепа несварено жито и ориз. Задължително до трапезата се поставя и наковалнята, тъй като тя е тази, която изхранва семейството. За св. Василий върху нея се слага сварена сърма. Традиционно за бургуджиите от кв. „Калтинец”, Горна Оряховица е да добавят на масата и богатството, което семейството има – злато, пендари, накити (Цит. по Колев, Кръстева, Крумова 2003).

При фичери, лингурари, бургуджии, “тракийски” калайджии младите семейства, момите, ергените показват уважението си към възрастните с искане на прошка /”мангала”/ и не се задържат дълго на едно място, а обикалят и другите роднини. На този ден при фичерите в най-младото семейство, оженило се през последната година, булката облича дрехи, пазени само за специални случаи - шалвари /”состон”/, блуза /”антерия”/, кърпа за покриване на косата /”косно”/. Ако в къщата на бургуджиите през годината е имало сватба, то младоженците първо трябва да посетят къщата на тъста.

Ритуалите на трапезата се ръководят от най-възрастния мъж - това е бащата. До него е съпругата му, с която в много моменти заедно извършват ритуалните действия. Домакинята при лингурари, кардараши, бургуджии, “тракийски” калайджии прикадява новогодишната трапеза. Стопанинът